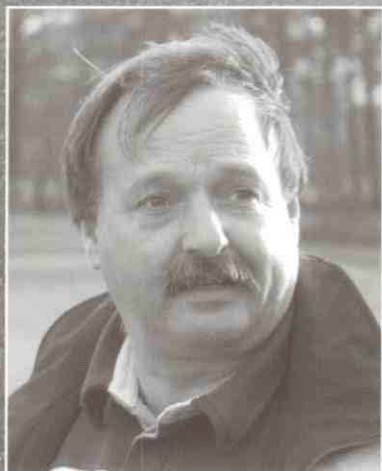
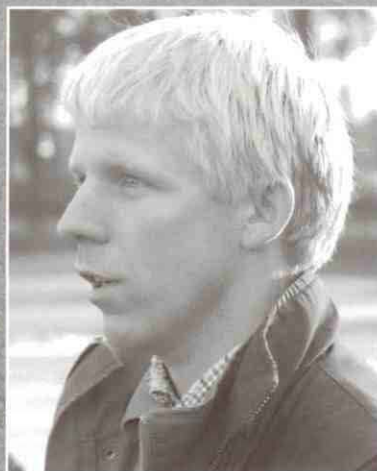

Baan van de toekomst?

Een interview met
Cees Janssen en
Koen Verhelst van
Golfbaan Midden
Brabant

Koen Verhelst werkt sinds juni op Midden-Brabant en komt uit België. Hiervoor heeft hij onder andere gewerkt als hoofdgreenkeeper op Drie Eijken en bij RSC Votrubalclub Anderlecht.

Ieder jaar worden in Nederland een aantal nieuwe banen ontwikkeld. En zonder banen tekort te doen, zijn daar topbanen en mindere banen bij. Kwaliteit heeft natuurlijk heel veel te maken met geld, maar ook weer niet alles. Vakmanschap en passie voor je werk lijken soms nog belangrijker.

Op de nieuwe golfbaan 'Midden-Brabant' in het Brabantse Esbeek vind je het allebei; Een scherp oog voor kwaliteit en passie voor het vak van greenkeeper. Collega redactiecommissielid Jeff Collinge riep zelfs enthousiast uit dat in Esbeek de baan van de toekomst gerealiseerd wordt. Al met al reden genoeg om af te reizen naar Brabant voor een interview met hoofdgreenkeeper Koen Verhelst en golfbaanaannemer Cees Janssen.

De Utrecht

Golfbaan 'Midden-Brabant' wordt ontwikkeld op een 2700 hectare groot landgoed 'De Utrecht' dat al sinds begin vorige eeuw in handen is van de AMEV. Een gedeelte van dit landgoed, waar vroeger alleen landbouw en bosbouw te vinden was, heeft de AMEV verpacht aan Joep Verheijen. Deze Joep Verheijen heeft in 1998 een terrein van 60 hectare van de AMEV gepacht om er een golfbaan te ontwikkelen. Eind 2000 is men gestart met de daadwerkelijke ontwikkeling van het terrein.

Het ontwerp voor de nieuwe baan is getekend door Alan Rijks. Rijks heeft exploitant Joep Verheijen toen in contact gebracht met golfbaanaannemer Cees Janssen uit het Zeeuwse Hoedekenskerke. "Cees Janssen Golf Course and Landscape Construction" is met ongeveer twintig mensen een relatief kleine club in de Europese en Nederlandse golfindustrie, maar is wel 100% gespecialiseerd in het aanleggen en renoveren van banen. Cees Janssen: "Sinds 1995 zijn wij alleen nog maar actief in de golfmarkt. En

eigenlijk zijn we in het buitenland bekender dan in Nederland. We hebben banen of onderdelen hiervan aangelegd in Spanje, Duitsland en België. In Italië zelfs een 54 holes baan. We hopen zelfs binnenkort aan de slag te gaan om de eerste golfbaan van Litouwen aan te leggen." Helemaal onbekend is Janssen natuurlijk niet in Nederland. Op een aantal banen verzorgde hij renovaties, zoals in Alkmaar. Recent schreef hij zelfs de complete tweede fase van de greenrenovatie van De Domburgsche op zijn naam.

Alles in eigen hand

Hoewel het bedrijf van Cees Janssen relatief klein is, proberen ze toch in alle gevallen de aanleg of renovatie van een baan voor 100% in eigen hand te houden.

Cees Janssen: "Wij hebben alle machines zelf in bezit, maar ook de machinisten hebben we zelf in dienst. Kwaliteit kun je alleen leveren met je eigen mensen. Machinisten kun je natuurlijk ook inhuren, maar dan krijg je toch sneller haastwerk en dat willen wij te allen tijde vermijden."

Cees Janssen "Loop dadelijk maar met mij mee over de baan. Je zult zien dat er nergens verzakkingen plaats hebben gevonden. Dat kan alleen als je alle bewerkingen heel nauwgezet uitvoert. Dat begint al met de bulldozer die moet zorgen dat hij ieder stukje van de baan goed vast rijdt. Diezelfde nauwkeurigheid van werken heb je daarna nog bij rotoren of frezen. En daarna in de fine-preparation."

Janssen vervolgt: "De fine-preparation doen wij helemaal met de hand. Vreselijk arbeidsintensief. Gemiddeld ben je met vier man een hele dag druk in de weer om een green klaar te maken voor inzaaien. Het inzaaien gebeurt overigens met een handzaamachine."

Snelle start

Verhelst en Janssen beroepen zich erop dat een fairway of een greens die door hen is ingezaaid razendsnel groen en bespeelbaar is. Koen Verhelst: "Een baan snel opengooien is natuurlijk niet ideaal, maar onze opdrachtgever betaalt veel geld dus wil liever ook snel resultaat. Om de baan snel in het gras te krijgen, worden een aantal middelen gehanteerd,

om te beginnen met een stevige startbemesting."

Koen Verhelst: "De greens van Midden-Brabant zijn opgebouwd uit puur zand. En om een puur zand green snel te laten ontwikkelen hebben wij goede ervaringen opgedaan met rollen. Door dat rollen krijg je net die verdichting die voorkomt dat de toplaag te snel weg droogt. En de uiteindelijke green wordt ook nog eens strakker."

Naast de startgift met kunstmest en het rollen is het volgens Verhelst ook zaak de groeicurve van het gras zo strak

Overal op de baan vind je de oude hautsingels van vooral eiken, die de baan een heel volwassen indruk geven. Verhelst wil de singels de komende tijd wel zoveel mogelijk opspoelen om zoveel mogelijk wind op de greens en fairways te houden.

mogelijk te houden door regelmatig bij te mesten.

Verhelst: "Als je vandaag mest en je krijgt morgen 20 mm regen, dan ben je op een nieuwe 100% zandgreen bijna alles weer kwijt. En dat wil je niet, want dips in de groeicurve zorgen voor stress bij het gras."

Bijmesten

Voor de fairways gebruikt Verhelst in principe dezelfde startprocedure van

Janssen probeert bij de aanleg van een baan het zo te maken dat 70% van het regenwater via het oppervlak wordt afgevoerd. Het is dan zaak om heel nauwkeurig je accent te leggen. Op een aantal kritische plaatsen zijn met gewone straatkolken catchwaterbassins gemaakt. Hiervoor wordt gebruikt gemaakt van gewone straatkolken.

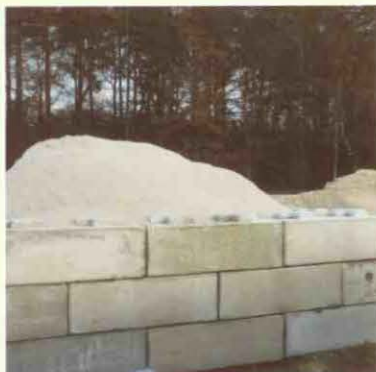

regelmatig bijmesten. De meststof die hiervoor gebruikt wordt is 'Nitrofosca'. Een meststof met vooral veel stikstof, maar ook fosfor en kali. Deze meststof wordt opgebracht met een pendelstrooier achter de compacttractor. Het resultaat van deze werkwijze lijkt er prima uit te zien. Als ik begin december op de golfbaan Midden-Brabant ben, wordt er al gespeeld op fairways die twee tot maximaal drie maanden oud zijn. Verhelst: "Die fairways zijn natuurlijk nog niet optimaal. Nog heel gevoelig voor te veel water maar het gaat. Als het

dan ook veel geregend heeft moet op oefenholes worden gespeeld."

Janssen: "Verder hebben we in september een hele slechte maand gehad. In principe zou september de beste zaai-maand moeten zijn. Nog steeds goede temperaturen, voldoende vocht en je kunt nog volop mest toedoen. In oktober kan de temperatuur ook nog goed zijn, maar dan wil je geen stikstof meer geven, want je wil niet dat het gras met slappe en schimmelziektegevoelige cellen de winter in gaat."

Een makkelijke snel te realiseren en eventueel weer af te breken opslagplaats voor dressgrond. Op een vloer van stelconplaten wordt een muurtje van levensgrote legblokken gemaakt. Het komende seizoen wordt hier beplanting omheen gezet.

Janssen: "Normaal mag je in september op zo'n 160 zonuren rekenen. Dat waren er dit jaar 60. De gemiddelde regenval in september is ongeveer 30/40 ml. Wij hebben dit jaar meer dan 220 ml gemeten op de baan. Wij hadden met onze adviseur Tom Dewart een heel plan opgesteld om de baan bespeelbaar te krijgen, maar daar hebben we helemaal niets van uitgevoerd."

Bijna alles zelf

Janssen legt een baan zoals gezegd helemaal zelf aan met eigen machines en mensen, met uitzondering van de beregening. Deze is in het geval van Midden-Brabant uitgevoerd door Van den Brand. Het werk van Janssen hield in het verleden altijd op na de opening van de baan. Bij Midden-Brabant heeft Janssen voor de eerste keer een contract afgesloten om de baan gedurende vijf jaar compleet

te onderhouden. Om die specifieke kennis binnen te halen heeft Janssen Verhelst aangenomen en zijn een aantal gekwalificeerde greenkeeper als Michel en Gideon Elderkamp in dienst gekomen.

Cor Elderkamp heeft daarnaast in het begintraject meegewerkt en allerlei adviezen gegeven en hij heeft nog steeds toezicht op de baan.

Midden-Brabant wil het komende seizoen de baan gaan dresen met een pendeldresser. Hiervoor heeft Janssen een tweetal pendeldressers gekocht van Pols Zuidland. Een kleine voor de greens. En een grote voor de fairway. De bedoeling is dat het komende seizoen iedere tien dagen gedresst gaat worden met een maximumlaag van 1 mm zand.

De top van de Europese golfindustrie is eigenlijk maar heel klein. Cees Janssen (r) werkt sinds een aantal jaren samen met de Schotse golfconsulent Tom Duwart.